

Universitätsbibliothek Paderborn

Reverendissimi Ac Illustrissimi D.D. Antonii Godeau Episcopi Venciensis Viri Celeberrimi Theologia Moralis

Ex Purissimis Sacrae Scripturae, Patrum Ac Conciliorum Fontibus Derivata,
Notis Theologicis Illustrata, Duasque In Partes Divisa

Complectens Tractatus I. De quarto, quinto, & sexto decalogi Præcepto II.
De septimo decalogi Præcepto. III. De octavo decalogi Præcepto. IV. De
Ecclesiae Præceptis. V. De Sacramentis in genere & quibusdam in specie.
VI. De Pœnitentia. VII. De Matrimonio

Godeau, Antoine

Augustae Vindelicorum, 1774

Caput X. Canonicae contra sexti Præcepti violatores pœnœ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53587](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53587)

CAPUT X.

*Canonica contra sexti Præcepti violatores
Pœnæ.*

Si Presbyter fornicationem fecerit, pœnitentiam decem annorum faciat hoc modo: scilicet, quod sit inclusus sive a cæteris in aliquo loco remotus: sacco indutus, & humi prostratus misericordiam Dei jugiter implorans: primis tribus mensibus continuis a vespera in vesperam pane & aqua utatur, exceptis dominicis diebus, & Festis præcipuis; in quibus modico vino, pisciculis, & leguminibus recreetur. Elapsis autem sic tribus primis mensibus de illo loco exeat, non tamen in publicum procedat, ne populus in eum scandalizetur. Post hoc resumptis viribus aliquantulum unum annum, & dimidium in pane & aqua expleat, exceptis Dominicis, & aliis præcipuis Festis, in quibus vino, sanguine, ovis, & caseo poterit uti. Finito sic primo anno, & dimidio particeps sit corporis Domini, & ad pacem veniat, & ad Psalmos cum aliis fratribus in choro ultimus recipiatur. Ad cornu tamen altaris non accedat, sed minorum tantum ordinum officia gerat. Deinde usque ad completorium septimi anni tres legitimas ferias, scilicet secundam, quartam & sextam, exceptis diebus paschalibus, qui sunt quinquaginta, in pane & aqua jejuner: secundam tamen feriam uno Psalterio, vel denario, si sit operarius, redimere poterit. Et sic cum septimum annum compleverit, potest eum Episcopus

Canonica contra sexti Præcepti Sc. 131

ad gradum pristinum revocare: ita tamen, ut in tribus sequentibus annis sine ulla redemptione omni sexta feria in pane & aqua jejundet (*Can. pœnitent. 1.*).

Si Presbyter cognovit filiam suam spiritua- lem &c. debet pœnitentiam agere duodecim an- nis, & etiam debet deponi, si crimen sit mani- festum: & peregrinando quindecim annis pœ- niteat, & postea monasterium intret, tota vita moraturus ibidem. Episcopus vero, qui talia commisit, pœniteat quindecim annis. Ipsa vero mulier debet omnia relinquere, & res suas pauperibus dare, & conversa usque ad mortem in monasterio Deo servire (*Can. 2.*).

Qui cognoscit duas conmatres, vel sorores, five uxor vivat five non, ad minus septem annis pœniteat, licet plus deberet (*Can. 5.*).

Qui cognoverit monialem five devotam, de- cem annis pœniteat, & similiter ipsa (*Can. 6.*).

Qui ignoranter cognoscit duas sorores, vel matrem & filiam, vel amitam & neptem pœ- niteat septem annis; si autem scienter, perpetuo priveretur conjugio (*Can. 8.*).

Qui duxit in uxorem eam, quam polluit per adulterium, pœniteat quinque annis (*Can. 8.*).

Qui contra naturam peccavit, si sit clericus, debet deponi, vel Religioni tradi, si corrigibi- lis appareat, ad perpetuam pœnitentiam pera- gendam; si vero sit laicus, a cœtu fidelium us- que ad condignam satisfactionem debet fieri alie- nus (*Can. 9.*).

Qui coierit cum brutis, pœniteat plus quam septem annis: & similiter pro incestu (*Can. 10.*).

Qui votum simplex violaverit, pœniteat tribus annis (*Can. 12.*).

Pro adulterio, pro pœnitentia dantur septem anni, & similiter pro fornicatione: licet non ita, ut aspera pœnitentia injungatur (*Can. 45.*).

Qui uxorem adulteram cognoscit, antequam pœniteat, tribus annis pœniteat (*Can. 47.*). Quomodo autem pœnitentia injungenda sit mulieri partum alterius supponenti, vel etiam de non suo viro concipienti habetur lib. V. cap. *Officii. De Pœnit. & Remission.*

Leges civiles maritum morte non puniunt, qui uxorem in adulterio deprehensam occidit. At leges ecclesiasticæ id vetant, quamvis maritus quandoque peccatum mortale forsan non committat, propter hujusce injuriæ atrocitatem, quæ mentem adeo turbat, ut deliberationem auferat. Longobardorum morem, qui uxores suas in adulterio deprehensas occidebant, Nicolaus Papa improbens ait: *Ecclesia mundanis istis legibus non constringitur.* Stephanus Papa maritum, qui uxorem suam propter adulterium volebat occidere, epistola ab hoc facinore dehortabatur. Canones pœnitentiæ illos subjiciunt, qui id faciunt. Ratio est; quia adulteram hoc in casu occidens mortalis peccati probabiliter ream occidit, ipsiusque damnationis causa est. Præterea nemo in propria causa æquus esse judex potest;

potest; Magistratus enim sunt constituti, qui adulterii crimen puniant (a).

Porro mariti cum adultera uxore reconcilia-
tio, & admissi adulterii venia nec adeo difficilis
est, nec adeo probrosa, ut putatur; non enim
dubitamus peccatorum nostrorum veniam quoti-
die a Deo petere. Sic autem pœnitentem adul-
teram maritus recipiat (ait sanctus Augustinus
lib. 2. de adulter. conjug. c. 14.) non ut post
viri divortium adultera revocetur; sed ut post
Christi consortium adultera non vocetur.

(a) Hinc Alexander VII. ceu erroneam, ac cru-
delem istam damnavit propositionem: *Non pec-
cat maritus occidens propria auctoritate uxorem in
adulterio deprehensam.* Num. 19.

